

ЧЕСТИТ ДЕН НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ!

Събота, 1 Ноември 2025

Идеята за празнично честване на народните будители се заражда веднага след Освобождението в будните възрожденски градове на България в чест на техните видни възрожденски дейци. За пръв път Денят на народните будители е честван като общодържавен празник през 1922 на 1 ноември - празникът на покровителя на българския народ свети Иван Рилски.

В нашия роден град Севлиево също са живели горди и свободолюбиви българи, дали своя безспорен принос в общонародната борба за духовна и политическа свобода и записали имената си в пантеона на народните будители.

На първо място днес ще си припомним за Хаджи Стоян Николов, една от най-ярките фигури сред народните будители на Севлиево. През 1844 г. на това място, на собствена земя и със собствени средства той построил първото в града ни светско училище с пръв учител Петко Р. Славейков. Хаджи Стоян Николов е не само просветен, но и църковен деятел. Той е един от инициаторите за възобновяването на църквата "Свети Пророк Илия" в Севлиево през 1834г. и възстановяването на Батожевския манастир през 1836 г. Още приживе той бил прославен в стихотворение на Петко Славейков, което учениците изпълнявали при всяко негово посещение в училището. Умира през 1851г., посветил себе си и своето състояние на образованието в родния си град.

Длъжни сме да споменем и имената на просветителите поп Пенчо Димов и даскал Никола Иванов, преписали и разпространявали паисиевата История славянобългарска. Хаджи Ангел Иванов останал в паметта на севлиевци като голям патриот, общественик и будител. Учител в Хаджистояновото училище, той творил и църковни песнопения.

Севлиевският свещеник Ненчо Несторов е един от първите преводачи на Светото Евангелие от църковнославянски на говорим български език. Той сам финансира отпечатването му през 1865 година и го разпространява и в най-отдалечените български земи.

Свещеник Марин Софрониев бил учител в Хаджистояновото училище. Реформирал обучението и въвел нови учебни предмети. Той пръв въвел честването в Севлиево на славянските първоучители братята св.св.Кирил и Методий. Заради големия му авторитет е ръкоположен за свещеник. Той е и един от членовете на Севлиевския революционен комитет, основан от Васил Левски през 1870 г. За председател на този комитет бил избран първият градски лекар и аптекар в Севлиево - д-р Стойчо Христов. Той бил избран и за председател на читалището – център за народно пробуждане и тайна революционна дейност. Негови членове били и всички ръководители на Априлското въстание в нашия край - Стефан Пешев, Никола Дабев, Никола Генов, братя Никифор и Димитър Бояджиеви, всички те били възпитаници на Хаджистояновото училище.

Стефан Пешев е една от най-младите и най-самоотвержени възрожденски личности на нашия град. Роден е на 2 ноември, през 1854 г. Уважаван от всички, той естествено застава начело на младежите в града. През пролетта на 1875 година оглавява възстановения революционен комитет, като започва усилена подготовка на въстание, след разгрома на което, заедно с други седем от най-дейните предводители на бунта е обесен на площада в Севлиево. Редом с тях са още десетки имена на народни будители, за църковна независимост, просвета и политическо освобождение, достойни да се наредят в пантеона на националната ни памет.

Денят на народните будители е връзка между миналото, настоящето и бъдещето – символ на духовното постоянство и просветния плам, който продължава да вдъхновява младите поколения".

Всяка година на този тържествен ден се покланяме пред скромните паметници на възрожденските ни будители и докато го правим, българският дух ще бъде жив!

Честит Ден на народните будители!